

LBRIS

We know
books

DAVID HEWSON

CASA
PĂPUȘILOR

editura rao

LIBRIS

We know
books

PARTEA ÎNTÂI

LUNI, 17 APRILIE

- Vos?

Laura Bakker străbătuse fiecare încăpere a Rijksmuseum căutându-l.

- Pieter Vos?

Era un bărbat fragil, de înălțime medie, gârbovit în haina lui de iarnă verde-pal ce avusese parte de zile mai bune. Așezat pe o băncuță în fața celei mai mari case de păpuși pe care ea o văzuse vreodată, Vos părea în același timp și tânăr, și bătrân. Postura, părul lung, castaniu, hainele șifonate și uzate îi trădau vârsta mijlocie. Fața însă îi rămânea lipsită de riduri, preocupată, în stare de alertă. Ca a unui profesor preferat de elevi sau a unui preot răbdător, atent. Iar ochii albaștri, fixați în întregime pe casa de păpuși din fața lui, aveau acea strălucire puternică, dură a vazei de pe șemineul ei de acasă, din Dokkum. De neclintit. Inteligenți.

Îi citise dosarul înainte ca de Groot să o trimită de la secția de poliție aflată la o distanță scurtă de străbătut pe bicicletă, în Marnixstraat. Pieter Vos, treizeci și nouă de ani. Demisionase din postul lui de brigadier la aceeași secție de poliție cu doi ani mai devreme, după eșecul investigației dispariției propriiei lui fiice, Anneliese. Trăia o existență boemă, deprimantă, pe o barcă transformată în locuință, în Jordaan, zbatându-se să supraviețuiască din rămășițele neînsemnate ale pensiei lui obținute prematur.

Bakker scăpă dosarul pe care îl adusese cu ea. Hârtiile, fotografiile se împrăștiară peste tot. Înjură. Câteva capete se

întoarseră spre ea. Ridică repede documentele și fotografiile de pe podea și le îndesă la loc în mapă.

El o scruta deja stăruitor. O privire pe care ea o cunoștea. Care părea să spună... *ai fost neîndemânică.*

– Vos? întrebă ea, privind o poză de legitimație pentru a se asigura că avea în față omul pe care-l căuta.

Pe când lucrase în poliție, Vos arătase și mai tânăr ca bărbatul din fața ei. Evenimentele din ultima perioadă îl îmbătrâniseră.

De Groot îi fusese șef. Un prieten apropiat, din câte își putea da ea seama. Dezamăgit de demisia lui Vos și de pierderea unuia dintre polițiștii faimoși ai Amsterdamului, și asta... din cauza cărui fapt?

Din cauza încercării de a repara o casă-barcă dărăpănată pe Prinsengracht, aflată la doar cinci minute de mers de biroul pe care îl ocupase el odinioară. Primele articole decupate din ziare îl laudau pe Vos ca fiind principalul inamic al lumii interlope a orașului, un detectiv modest, lipsit de energie, dar care sfâșiasse bandele orașului afișând o simplă ridicătură din umeri și un zâmbet. Nu că ar fi fost prea mult de citit. Se ferise mereu de lumina reflectoarelor cât fusese în post. Fugise de ea chiar atunci când propria fiică dispăruse, distrus, sau cel puțin așa susțineau ziarele, de conștientizarea faptului că propria tenacitate de ofițer de poliție dusese la răpirea ei. Urmase o căutare lipsită de roade și apoi Vos ieșise din poliție. Aneliese devenise doar un alt nume pe o listă de persoane dispărute. Un dosar la arhive, adunând praf digital.

În urechi avea căști, al căror fir îi ieșea din buzunar. Se aplecă ușor, i le scoase din urechi, surprinsă să audă muzică jazz, melodia *Willie the Pimp*, țâșnind din ele.

– Pieter Vos? întrebă ea din nou, uimită că întinsese mâna în jurul lui, pentru a-l apuca de braț, fără să știe exact de ce procedase așa.

Părul lung, nepieptănat și hainele ponosite... se distingeau ceva fragil la acel om. Era greu să faci legătura între omul tăcut, adâncit în propriile gânduri din fața ei și brigadierul care băgase atâția răufăcători la închisoare.

– Nu mai ai timp să îl ascuți pe Zappa. Comisarul de Groot vrea să te vadă la el în birou. Ia-ți lucrurile. Mergem chiar acum.

– Și ce știi tu despre Zappa? o iscodi el pe un ton blând, amuzat.

– Tatălui meu îi plăcea. Îl asculta toată noaptea, dacă îi permitea timpul. Dă-i drumul. Trebuie să mergem.

– De ce trimite Frank copii după mine? întrebă el și apoi își puse din nou căștile.

Se așeză lângă el pe bancă, își încrucișă brațele, se gândi un moment, apoi își băgă mâna în buzunarul lui și scoase firul de la căști.

El o privi cu un amestec de surpriză și de indignare.

– E un lucru deosebit, spuse Bakker, arătând spre exponatul din fața lor.

Casa de păpuși a Petronellei Oortman era complexă și cu un cap mai înaltă ca Pieter Vos. O replică în miniatură a unei case tipice de lângă canalul din Amsterdam. Trei etaje, fiecare cu câte trei camere și un coridor alăturat cu scări. O bucătărie, un salon, o cameră pentru copii, mobilă și tablouri, tacâmuri și draperii delicate în miniatură. El nu își putea lua ochii de la casă și ea știa motivul.

– Mă numesc Laura Bakker. Am douăzeci și patru de ani și nu am copii, mulțumesc.

Când ochii lui albaștri luminoși se întoarseră spre ea, nu mai avu nimic de spus.

– Îți este dor de câmpurile verzi din Friesland, Laura?

Accentul era de vină. Cei din Amsterdam îi priveau de sus pe toți cei ce nu erau din capitală. Ea venea din provincie. Oamenii de acolo erau simpli, chiar prostovani.

– În Friesland nu sunt doar câmpuri verzi, zise ea.

– Ce face tatăl tău când nu ascultă Zappa?

– Este fermier.

Era înaltă. Deșirată chiar. Părul ei roșu frumos era strâns într-o coadă, o decizie practică pentru lucru. Laura Bakker nu se gândea prea mult la felul în care arăta. Fața lungă îi era palidă

și, credea ea, deloc remarcabilă. Nu arăta foarte diferit comparativ cu aspectul pe care-l avea la șaptesprezece ani.

– Ți-e dor de el? o întrebă Vos.

– Da, dar a murit, îi răspunse ea. Și mama. Nu că ar conta asta. Strânge-ți doar lucrurile, bine?

Bărbatul nu se mișcă.

Ea mai scoase un dosar din geantă, aproape vărsându-i conținutul pe podea. El o privi, cu o sprânceană întunecată ridicată, pe urmă își întoarse din nou privirea spre casa de păpuși.

– A costat-o pe Petronella douăzeci, treizeci de mii de guldeni. Cât casa de pe Warmoesstraat, presupun. Care probabil că a fost transformată în cafenea, vânzând marijuana proastă britanicilor beți.

– Arăți de parcă ai fi așteptat să vin, Vos. Cum se face asta?

– Magie. Nu ai citit acele dosare?

– Nu scrie nimic despre magie în ele. Multe alte lucruri în schimb...

– Oortman a fost o văduvă bogată. Averea ei provenea din comerț. Care, pe atunci, mergea mână în mână cu sclavagismul și mirodeniile. Așa că, poate...

Își mângâie bărbia, încercând să găsească cuvântul potrivit.

– Poate că lucrurile nu sunt într-atât de diferite.

– Warmoesstraat? De acolo îți cumperi drogurile?

– Am spus că marijuana este proastă acolo.

– Peste tot e proastă, Vos.

– Ești tânără, Laura. Ce știi tu?

– Știi că fiica viceprimarului a dispărut. Katja Prins. Nu este prima oară, se pare. Dar...

– M-a sunat Frank. Mi-a spus că îmi trimite noua lor spe-ranță. O fată simplă de la țară care s-a gândit să prindă șoferi beți în Dokkum. Și când nu s-a întâmplat asta, a simțit că poate să facă diferența la Amsterdam. Mi-a pomenit numele tău.

Sângele îi năvăli fetei în obraji. Degetele i se strânseseră în mod automat în jurul crucifixului simplu, din argint, de la gât, lăsat peste puloverul negru, la fel de simplu.

– Prin simplă sunt sigur că a vrut să spună... inocentă, adă-ugă Vos cu vocea lui șoptită, sfioasă. Nimic dramatic. A menționat că ai ciocnit o mașină de poliție...

Nu avea de gând să discute asta cu el.

– Fiica ta a fost răpită de un bărbat obsedat de păpuși. Există un element similar și la fata lui Prins...

Îi puse o fotografie în poală. O păpușă antică pentru copii, din porțelan, îmbrăcată într-un șorțuleț alb și lângă ea o etichetă pentru dovezi a poliției. În mâna dreaptă ținea un smoc de păr blond. Cea mai mare parte a șorțului alb era acoperită cu sânge.

Degetul ei lung arată spre macheta gigantică din fața lor.

– Arată exact ca păpușa de acolo, din casa Oortman, nu-i așa? Exact ca aia pe care ți-a trimis-o ție? Cu excepția sângelui și a părului.

Vos oftă.

– La mine, părul era în mâna stângă. Pata de sânge era de dimensiuni mai mici.

– Katja locuia într-un apartament închiriat în De Wallen...

– Fiica bărbatului care conduce orașul locuia în Cartierul Roșu? Asta nu îți spune nimic?

– Nu a mai fost văzută de o săptămână. Facem teste ca să aflăm dacă sângele și părul sunt ale ei. Păpușa a fost lăsată în fața casei tatălui ei noaptea trecută. Într-un coșciug din carton în miniatură. La fel cum ți-a lăsat ție în Marnixstraat...

Nicio urmă de surpriză. Doar un zâmbet trist, resemnat. Părea să fie expresia lui permanentă.

– Ți-a spus Frank că soția lui Wim Prins a fost partenera mea vreme de șaptesprezece ani? Că este mama lui Anneliese?

Obrajii i se aprinseseră.

– Nu.

– Amsterdam este un oraș mic. Nu la fel de mic ca Dokkum...

Vos își întoarse din nou privirea spre camerele mici, spre mobilă, spre păpușa izolată într-o minusculă cameră de copii cu patru secole înainte.

– Katja este o nebună drogată, spuse el, aproape în sinea lui. Și mama ei a fost la fel. S-a sinucis. Fata își urăște mama vi-tregă. Nimic nou în asta.

– Vos...

– A încercat de mai multe ori să îl șantajeze pe tatăl ei să îi dea bani. Iar el a refuzat mereu să depună plângeri la poliție. Se pare că fata are o imaginație plină de cruzime...

– Și dacă te înșeli? Dacă este același bărbat care a răpit-o pe fiica ta?

Vos ridică din umeri.

– Atunci, mă aștept să te descurci mai bine decât am făcut-o eu. Acum te rog să mă scuzi.

Se ridică de pe băncuță, își întinse brațele, scoase un set de chei din buzunar.

– Trebuie să plec...

– Crezi că o să îl întâlnești aici? Crezi că este atât de ușor? Că va intra în încăperea asta și că îl vei recunoaște?

Păru dezamăgit de cuvintele ei.

– Nu, îi răspunse el. Dar vreau ca el să mă vadă. O zi bună, aspirant Bakker. Îți urez succes în carieră.

Apoi își băgă din nou firul de la căști în telefon, le puse în ureche și plecă.

Jimmy Menzo stătea așezat într-un subsol rece aflat lângă masiva clădire gri-maronie a parohiei Oude Kerk. Sunetul slab al unei orgi intra printr-o fereastră înaltă. Afară, la umbra bisericii pătrătoase, târfele matinale se strecurau în spatele geamului cabinelor lor, făcând din mână gesturi ispititoare turiștilor ce se perindau cu ochii larg deschiși de-a lungul străzii.

Unii se opreau. Alții intrau în cafenele. Fie că se drogau, fie că făceau sex, el le intra oricum în portofele. Orașul era o mașină de făcut bani. Mașina lui de făcut bani. Și asta nu avea să se schimbe.

Menzo fugise din mahalalele din Surinam la nouăsprezece ani, abandonând mizeria Americii de Sud pentru Olanda, o lume nouă, aspră, în care intrase doar cu o mână de guldeni în buzunar, cu doi pumni puternici, plini de cicatrice și un cap plin de invidie și ambiție.

Două decenii mai târziu, locuia într-o vilă pe malul apei, nu departe de Cartierul Roșu, deținea cafenelele și bordelurile lui, cabine de închiriat pentru prostituatelor care lucrau pe cont propriu și, cel mai profitabil, pusese mâna pe rețelele de furnizare de droguri operând în zona numită de localnici Wallen.

De la gara Centraal, în nord, până la Spui, de la Nieuwmarkt la Damrak, inima Amsterdamului aparținea bărbatului care părăsise cocioabele din Paramaribo îmbrăcat doar cu niște zdrențe și cu câteva sute de dolari americani furate de pe urma unui transport eșuat de cocaină.

Își câștigase averea. Se luptase pentru ea. Și norocul făcuse ca ultimul lui rival, Theo Jansen, să ajungă la închisoare.

Asta se întâmplase cu doi ani în urmă. Trecuseră de atunci douăzeci și patru de luni în care Menzo se luptase zi și noapte să acapareze până și ultima rămășiță din imperiul lui Jansen, făcând loialitățile să se schimbe cu ajutorul banilor, al persuasiunii, al pumnilor puternici și, la nevoie, al unei țevi de pistol.

Era un fel de război și, asemenea majorității conflictelor moderne, era un război fără sfârșit.

În acea dimineață, de cealaltă parte a mesei se agitau doi puști. Cam de vârsta lui Menzo când el apăruse în Olanda cu un pașaport și cu un permis de muncă false. Urăți la fel ca el, brutali, căutând oportunități. Din Surinam, odată o părăsescă a Olandei la marginea Americii de Sud. Gangsteri aspiranți, scunzi, spătoși, sosiți de curând în oraș, unul îmbrăcat într-un trening lucios, albastru, celălalt în unul roșu.

Pe masa din lemn care văzuse multe se aflau patru arme. Două pistoale-automate și două Walther P5 semiautomate, același model de armă folosit de poliție. Ceea ce nu era o coincidență, nu că le-ar fi spus lor asta.

Cei doi stăteau aplecați, incapabili să își desprindă ochii de la el.

– Plănuiserăm să rămânem mai mult, spuse cel în albastru, cel mai curajos.

Menzo aruncă o servietă pe masă, o deschise. Tăcură, holbându-se la teancurile verzi de bancnote.

– Cincizeci de mii de dolari SUA. Două pașapoarte de Antile. Două bilete spre Cape Town. Clasa business.

– Clasa business, repetă puștiul în roșu, întinzând mâinile spre servietă.

Un răs aspru, de fumător. Menzo era cam de aceeași mărime cu ei, ca un mops, bătauș, puternic, nu era genul care să fugă de o bătaie. Avea o față sumbră, ciupită de vărsat. Ochi înguști. Piele întunecată.

Le dădu o hârtie cu scrisul îngrijit, feminin al lui Miriam pe ea. O adresă din Prinsengracht.

– Detaliile vi le dă Miriam. După aceea mergeți aici. Este un magazin. De acolo luați banii. Și biletele.

Priviră hârtia așa cum ar fi examinat doi elevi prostănaci o temă de nerezolvat.

– Când ne putem întoarce? întrebă cel în albastru.

– Nu vă întoarceți. Luați banii și faceți ce am făcut eu. Vă descurcați singuri. Am prieteni acolo. Vă pot ajuta să vă pu-
neți pe picioare.

Cei doi puști se priviră.

– Ce fel de magazin? întrebă cel în roșu.

Lui Menzo îi plăceau întrebările lor idioate. Căută în buzunarele jachetei. Purta un costum din mătase albastră, elegant, strâns pe corp. Făcut special pentru el de un croitor din Bangkok, orașul thailandez unde mergea pentru afaceri și puțină plăcere.

Două cărți de vizită, cu aceeași poză drăguță pe partea din față. O casă din Amsterdam la canal, în miniatură, din lemn. Scaune minuscule roz cu figurine și mai mici pe ele.

Poppenhuis aan de Prinsengracht.

Casa Păpușii de pe Prinsengracht. Dădu fiecăruia câte o carte de vizită.

– Păpuși? întrebă cel în roșu.

– Nu vă faceți griji, îi liniști Menzo. Nu mai sunt acolo. Citeva a scăpat de toate lucrurile drăguțe cu ceva timp în urmă.

– Am o soră aici, adăugă cel în albastru. Abia a venit. Lucrează în unul dintre restaurantele dumneavoastră. Are nevoie de mine. Dacă plec...

– Am eu grijă de sora ta. O avansez manager. Îi dau barul. Sau ceva.

Un zâmbet larg, prietenos.

– Întrebă pe oricine. Faci ce îți cere Jimmy Menzo și nimeni nu se atinge de tine. Am grijă de ai mei. Chiar și când sunt în altă parte.

– Avem de ales? întrebă rapid cel în albastru și Menzo chibzui dacă nu cumva subestimase pușlamaua surinameză, abia coborâtă din avion, deja cu două victime la activ, cu poliția pe urmele ei și pe continent, și în Caraibe.

– Sigur că aveți de ales.